

Omvärldsbevakning

Maj 2018

Småland-Blekinge-Hallands Brysselkontors omvärldsbevakning bygger på att vi gör ett urval av frågor som har internationell relevans utifrån våra läns situationer. Följaktligen gör vi bedömningen att EU:s eller andra europeiska regioners aktiviteter föranleder Småland-Blekinge-Halland att se närmare på sitt engagemang – på den europeiska arenan såväl som på hemmaplan. Aktiviteterna kan gälla EU-finansiering, direktiv eller samarbeten. Omvärldsbevakningen är indelad i två kategorier:

- **Strategiska ärenden:** Breda utmaningar av strategisk vikt med regelbunden uppföljning av status i Småland-Blekinge-Halland. Här presenteras även ett urval av områden och frågor som bedöms föranleda aktivitet hos medlemmarna på kort till medellång sikt.
- **Presumptiva ärenden:** Frågor som utifrån vad som sker på EU-arenan och vilka kan påverka Småland-Blekinge-Halland inom en snar framtid och kan leda till uppdrag för organisationen

Parallellt med omvärldsbevakningen har varje läns medlemmar kartlagt sina prioriteringar och gemensamma behov till Brysselkontoret. I de läns-specifika dokumenten beskrivs länens respektive aktiviteter på hemmaplan och på vilket sätt man önskar engagera sig internationellt.

Specifikt för denna uppdatering

I maj släppte EU-kommissionen sitt förslag till långtidsbudgeten för åren efter 2020. Med förslaget ges en rimlig inblick i vad EU-kommissionen bedömer vara en framkomlig och nödvändig väg att gå för att nå medlemstaternas önskemål om färdriktning och resultat. Förhandlingarna som följer utgör dock, tillsammans med Brexitförhandlingarna, osäkerhetsfaktorer som kan förändra spelplanen. Denna omvärldsbevakning avspeglar signalerna om prioriterade områden för EU:s arbete.

Såväl EU som våra ägare ser en utveckling mot ett horisontellt angreppssätt på utmaningar. Ett av många exempel på detta är hälsa som återfinns som en aspekt av t ex livsmedel, transport och arbetsmarknad. För att bättre svara mot detta arbetssätt är alla pågående ärenden i omvärldsbevakningen numera strategiska. Efter en överblick av det horisontella området, väljs ett antal frågor ut som Brysselkontoret bedömer som betydelsefulla. Här beskrivs även pågående aktiviteter och hur Småland-Blekinge-Halland kan agera framöver. För att utgöra ett relevantare beslutsunderlag har de tidigare *infoärendena* ersatts av *presumptiva ärenden*, vilka ger större möjlighet att förbereda sig för framtiden.

För att nå resultat inom ett antal områden har EU-kommissionen tagit flera initiativ för att underlätta samarbete mellan Europas aktörer. Syftet är att nyttja varandras erfarenheter och knyta samman kompetenser till en helhet större än summan av varje enskild kompetens, vilket ses som nödvändigt för att möta den globala konkurrensen. I tidigare omvärldsbevakningar har vi beskrivit hur vi kan assistera våra ägare med aktiviteter i samsamarbetsstrukturer (plattformar och nätverk) för att underlätta deltagande i EU:s program. Målet är att uppnå ökat kompetensutbyte och säkerställa att man är med i de grupperingar där utveckling sker – de som utvecklar nya tjänster, standarder och samtidigt sätter agendan för utformningen av nya utlysningar.

Förutom att många regioner ser nyttan av att delta i utformningen av lagförslag, tyder mycket på att ökat policyfokus i samarbete med andra aktörer i allt ökande grad ligger till grund för EU-finansiering. Omvärldsbevakningen speglar vikten av att engagera sig för att påverka relevant policyutveckling i tidigt skede. Alternativet är att i ett senare skede förhålla sig till förslag som bygger på andra aktörers input.

EU-kommissionens arbetsprogram för 2018

Varje år lägger kommissionen fram ett arbetsprogram innehållande förslag på prioriteringar som unionen bör fokusera på under nästkommande år. Huvudinriktningarna för 2018 är "ett mer enat, starkare och demokratiskt EU" – en avspeglning av de utmaningar EU har att bemöta i form av Brexit, populism och diskussioner om vad EU ska göra framöver. Likt föregående arbetsprogram bygges insatserna på Junckers 10 prioriteringar och är sedan uppdelat i olika initiativ och förslag.

Slutspurt för Juncker

Då slutet för Junckers ordförandeskap i kommissionen kommer allt närmare (2019) märks en vilja att slutföra det arbete man påbörjade 2014. Detta kan bland annat ses i antalet förslag och initiativ som nu är fler än vi sett föregående år. Vid sidan av förslag från tidigare år presenteras 26 nya initiativ, uppdelat i två områden, och totalt 66 förslag. Läs mer om förslagen och initiativen i sin helhet [här](#) och [här](#).

För det första rör det sig om riktade lagstiftningsåtgärder för att färdigställa arbetet på prioriterade politikområden, som kommer att läggas fram senast i maj 2018 så att Europaparlamentet och rådet kan slutföra lagstiftningsarbetet före valet till Europaparlamentet i juni 2019. För det andra innehåller arbetsprogrammet även ambitiösa åtgärder och initiativ som är mer långsiktiga, när det nya EU med 27 länder formar sin framtid för åren fram till 2025 och därefter.

Framtidsvisioner

Inför 2017 var samtalstenen om Europas framtid aningen dämpad. Osäkerhet med både Brexit i Storbritannien, Trump i USA och flera stundande avgörande val i Europa spelade givetvis in. Inför 2018 är tonen självsäkrare och visionerna ser starkare ut, flera av de föreslagna insatserna i arbetsprogrammet har ett fokus på tiden efter 2020 och även efter 2025.

Fortfarande talas det tyst om Europa 2020-strategin samtidigt som många vill se hårdare krav på att EU-medel kan kopplas till nationella reformer. Om betydelsen för strategin minskar, vilken målbild förväntas såväl regionala som nationella utvecklingsplaner knyta an till? Man kan förstå att diskussionen om en gemensam strategi inte berörs i detalj då varje målbild tenderar att ha två sidor. De flesta vill t ex att en strategi ska ställa krav på konditionalitet och att EU-medel ska användas för strukturreformer, men det innebär ofrånkomligen inskränkningar i såväl den nationella suveräniteten som principen om att beslut ska fattas så nära medborgaren som möjligt. I dessa sammanhang är det intressant att följa de diskussioner som förs om att FN:s hållbarhetsmål kan komma att tjäna som ledstjärna framöver.

Många i Bryssel pekar ut euron som en nyckel till vilken väg EU-samarbetet ska ta. Att arbetsprogrammet har flera förslag som berör ekonomiska frågor känns därför logiskt. Beroende på vilka överenskommelser som sluts de närmsta åren, kan en maktförskjutning i EU-kretsen ske, troligen till nackdel för svenskt inflytande.

Fortsatt aktuella frågor från 2017 års arbetsprogram

Inför 2017 ville Juncker-kommissionen se ett "EU som skyddar, försvarar och sätter medborgarna i centrum". Ambitionen kvarstår och tycks stödjas av medlemstaterna som ökat både bindande och frivilliga samarbeten. Arbetet med en social pelare fortgår och vi lär se en livlig debatt kring flera av befintliga och kommande förslag, främst om arbetsrätt. EU:s finansiella instrument som erbjuder olika typer av riskkapital kan antas spela en stor och ökande roll framöver. Bland annat godkändes 2017 en förlängning av programmet till och med 2022, ett år längre än EU:s programperiod. Slutligen kan det konstateras att Brexit fortsätter att påverka EU-samarbetet.

Innehåll

1. Strategiska ärenden.....	5
1.1 Ökat deltagande i EU-finansierade program.....	5
1.2 Vatten.....	7
1.3 Arbetsmarknad (kompetens).....	9
1.4 Transportmöjligheter.....	11
1.5 Hälsa.....	13
1.6 Bioekonomi.....	15
2. Presumptiva ärenden.....	17
2.1 Försvar och säkerhet.....	17
2.2 Smarta och hållbara städer och samhällen.....	17
2.3 Smart specialisering.....	18

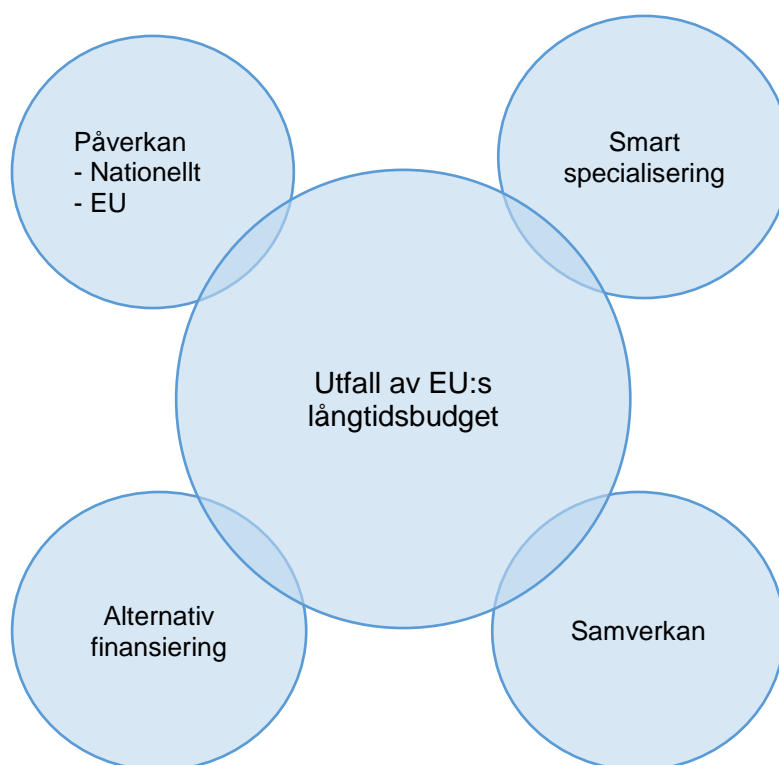
1. Strategiska ärenden

1.1 Ökat deltagande i EU-finansierade program

Livliga diskussioner förs om EU:s framtida roll samt vilka resurser som ska knytas till prioriteringarna. EU:s nuvarande programperiod löper fram till 2020, men efter att EU-kommissionen i maj 2018 släppt sitt förslag till en ny långtidsbudget för EU från och med 2021, står det klart vad vi har att förhålla oss till när förhandlingarna om förslaget inleds. En tidig bedömning av förslaget visar att man avser koppla EU-medel till nationella reformer och/eller den europeiska terminen med dess landsspecifika rekommendationer. Vidare vill man i högre grad än tidigare fokusera på europeiskt mervärde, resultat, förenkling och effektivisering. T ex föreslås att antalet EU-finansierade program minska från 58 till 37. Förslaget innehåller flera omprioriteringar jämfört med den nuvarande långtidsbudgeten, bl a:

- EU:s program för livslångt lärande får fördubblat stöd (totalt 30 miljarder euro).
- Programmet för miljö och klimat, får markant ökade anslag. Dessutom ska alla framtida EU-programmen ha målet att bidra till klimatmålen med 25 % av sin budget.
- Europeiska socialfonden uppgraderas till ESF+ med en budget på 101,2 miljarder euro. Även hälsa kommer att inkorporeras inom ramen för ESF+.
- EU:s forsknings- och innovationsprogram får ökat stöd. Beroende på om man räknar in Storbritanniens utträde eller inte innebär det en ökning på cirka 30 – 50 %.
- Mer medel allokeras till politikområdet försvar och säkerhet samt migration.
- EU-kommissionen föreslår en ny investeringsfond, InvestEU, som ska samordna alla finansiella instrument inom EU.
- Sammanhållningspolitiken får minskat anslag med cirka 5%. Man ändrar dessutom kriterierna för att söka medel samt ökar andelen nationell medfinansiering.
- Den gemensamma jordbrukspolitiken (CAP) får minskat anslag med cirka 5%. Större vikt vid miljö- och klimatfrågor samt ökad nationell medfinansiering för landsbygdsutveckling.

Inom de närmsta månaderna väntas förslag från EU-kommissionen om utformningen av politiken för respektive område. Utfallet av EU-kommissionens förslag till långtidsbudget blir avgörande för Småland-Blekinge-Halland och vi bedömer därför följande arbetsområden vara av särskilt intresse:

1.1.1 Aktuella bevakningar

Medan hemmaplans arbete med att öka deltagande i nuvarande programperiods EU-projekt fortsätter, bedömer Brysselkontoret att fokus för Småland-Blekinge-Hallands arbete med finansieringsfrågor främst bör riktas mot de nya förslagen och förhandlingarna av förslagen fram till att den nya programperioden startar. Det handlar om att intensifiera samarbetet med andra europeiska regioner, fortsätta dialogen med vår nationella nivå och se vilka alternativ det finns för att fortsätta utvecklas, men även om att vässa vår egen förmåga.

Påverkan

När innehållet i förslagen är känt, är det viktigt att vi säkerställer att vår nationella nivå har beaktat våra synpunkter när de går in i förhandlingarna med andra medlemstater. Dialogen mellan vår regionala och nationella nivå är likaledes betydelsefull vad gäller att parallellt utforma våra svenska system för att hantera olika utfall av kommande förhandlingar. Även om utrymmet för större lobbykampanjer på den europeiska arenan minskat i takt med att vi går mot slutet av beslutsprocessen, kan ytterligare påverkansinsatser på den europeiska arenan inte uteslutas.

Alternativ finansiering

I en situation där vi inte vet till vilken grad Småland-Blekinge-Halland kan förlita sig på de så kallade strukturfonderna efter 2020, är det viktigt att se till potentialen av att öka utvecklingsmedlen för vårt område genom att delta i EU:s tematiska program som kan fördjupa och förlänga andra insatser. Det gäller bland annat forskning och innovation, kultur, utbildning och företagande. Även EU:s låneformer kan vara värda att diskutera. För att bidra till ökad dialog i Sverige är Brysselkontoret medarrangör till en större högnivåskonferens i Bryssel med temat ” Regional och lokal utveckling efter 2020 – Hur påverkar EU:s flerårsbudget den regionala och lokala utvecklingen och vilka är alternativen för framtiden?”.

Smart specialisering

För att öka vår andel av forskning och innovationsmedel, är det viktigt att se över möjligheterna att förbättra absorptionsförmågan i våra regioner. Vid sidan av att smarta specialiseringsstrategier (S3) tycks bli allt mer avgörande för framtida EU-finansiering, kan ett gemensamt arbete i Småland-Blekinge-Halland kring S3 vara ett verktyg för att öka kraftsamlade och därmed öka absorptionsförmågan av F&I-medel inom utvalda områden. Vi ser även att S3 har en ökande funktion som inträdesbiljett till europeiska samarbeten. Se mer under presumtiva ärenden.

Samverkan

Oaktat utfallet av nästa långtidsbudget för EU, kvarstår behovet av samarbeten med andra europeiska regioner. Målet är att uppnå ökat kompetensutbyte och säkerställa att man är med i de grupperingar där utveckling sker – de som utvecklar nya tjänster, standarder och genom sitt samarbete attraherar ytterligare kompetenser. Småland-Blekinge-Hallands ägare har successivt ökat sitt utbyte med den europeiska arenan, dels för erfarenhetsutbyten, men även för att i allians med andra effektivare kunna påverka utformning av till exempel lagförslag.

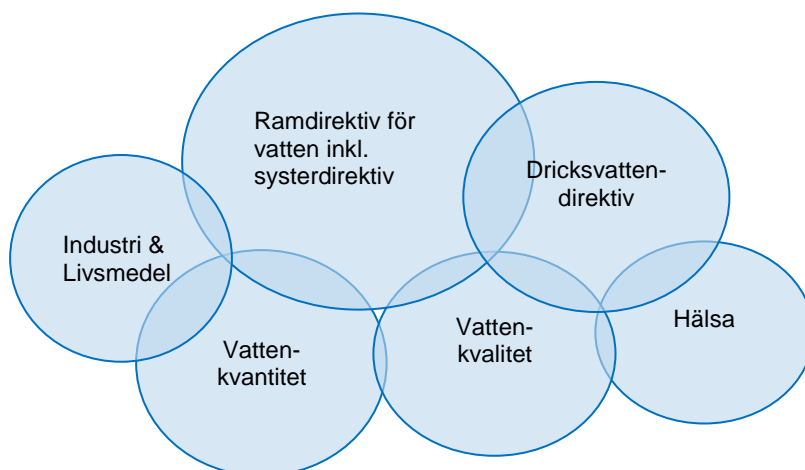
1.2 Vatten

Att skydda och förbättra Europas vattenresurser prioriterats högt i EU:s miljöpolitik. Under en lång period har många av Europas vattendrag, sjöar och kustvatten förorenats. EU vidtar därför åtgärder och har lagstiftningskompetens för miljö- och vattenfrågor; främst genom direktiv som avger de mål som medlemsstaterna måste uppnå.

Stora delar av EU:s vattenpolitik genomförs genom ramdirektivet för vatten med de anslutna systerdirektiven; grundvattendirektivet, miljökvalitetsdirektivet och översvämningdirektivet. Ramdirektivet syftar till att etablera en ram för enhetliga regler på EU-nivå för skydd av europeiska sjöar, vattendrag, kustvatten och grundvatten. Direktivet fastslår arbetssätt som utgår från avrinningsområdena, naturens egna vattengränser, behov för att åtgärda brister i vattenmiljö och kvalitet. Under 2018 -2019 kommer ramdirektivet att utvärderas. Utvärderingen ligger till grund för direktivets utformning i kommande cykel (2022-2027) och möjliggör regionala/lokala inspel för att våra perspektiv ska beaktas.

Under 2018 har EU-kommissionen föreslagit uppdaterad lagstiftning för dricksvatten (EU:s dricksvattendirektiv). Förslaget syftar till att säkerställa (kontrollera) drickbart kranvatten i alla medlemsländer. Kommissionen vill sätta upp sammanlagt 18 olika bakterier och kemikalier på listan över ämnen som används för att bedöma om dricksvatten är säkert inom EU. Sveriges kommuner och landsting (SKL) är positiva till att kommissionen reviderar dricksvattendirektivet, men anser att direktivet måste ha en tydlig målstyrd inriktning istället för förslagets detaljstyrande regler. Från svenskt håll har förslaget bl.a. fått kritik för onödigt utökad administration (rapporteringskrav) och kostnader för mätningar som saknar skälighetsbedömning.

Lokala och regionala myndigheter är viktiga aktörer för miljö- och vattenskydd eftersom de ofta ansvarar för service, reglering och investeringar. Tillgång till vatten (kvantitet) och kvalitet är viktiga faktorer för regional utveckling och är en förutsättning för tillväxt. Detta eftersom vattenförsörjning är en överlevnadsfråga för bl.a. turismnäringen, tillverkningsindustrin och jordbruk/livsmedelssektorn. I Småland-Blekinge-Hallands geografi har olika områden, från väst till öst, under de senaste åren drabbats av vattenbrist. En utmaning som fler europeiska regioner (även i norra Europa) förväntas hantera i takt med rådande klimatförändring. Mot bakgrund av ovanstående och medlemmarnas prioriteringar fokuserar Brysselkontoret sin bevakning på följande områden:

1.2.1 Aktuella bevakningar

Brysselkontoret bedömer att bevakning av vattenfrågor, i nuläget, främst ska riktas in mot färskvatten (dricksvatten) och policy, projekt och processer som behandlar dess kvalitet och kvantitet. Brysselkontoret bedömer att policybevakning för området dricksvatten bör riktas mot ramdirektivet för vatten och inte mot revideringen av dricksvattendirektivet. Detta eftersom dricksvattendirektivet främst berör administration och är i ett sent skede i beslutsprocessen.

Hälsa- sjukvård (och kopplingen till vatten) är ett viktigt område och kan komma att prioriteras i kommande omvärldsbevakning beroende på våra regioners bevakningsintressen.

Dricksvatten kvantitet och kvalitet

Kvantitet och kvalitet av dricksvatten, inklusive skydd av grund- och ytvatten, är aktuella frågor i Bryssel. Under hösten 2018 planerar Brysselkontoret att arrangera ett seminarium med titeln *"Quantity and Quality of drinking Water"* i regionnätverket ERRIN och arbetsgruppen för vatten (*WG Water*). Syftet är dels att knyta kontakter med andra europeiska regioner som har erfarenhet av att hantera kvantitetsproblematik, men också att förmedla ett budskap till europeiska beslutsfattare om att vattenförsörjningsfrågor även innefattar regioner i norra Europa. Det övergripande syftet är att underlätta för projekt- och processutveckling i våra regioner.

Industri & livsmedel

Bra dricksvatten är en förutsättning för att den regionala industrin ska fungera. Inte minst för livsmedelsindustrin; ex. bryggerier, mejerier och slakterier. Som ett resultat av att flera europeiska regioner har specialiserade industri- och livsmedelsstrategier (smart specialisering) erbjuder den europeiska Fol-arenan samverkansplattformar som EIP-Food och EIP-Water. Brysselkontoret avser att bevaka samverkansplattformar och europeiska nätverk, samt upprätthålla kontakt med regioner/aktörer som har utvecklat innovationer för smart vattenförbrukningsmetoder. Bevakning sker efter önskemål från våra regioner som önskar erfarenhetsutbyte och/eller samarbeta med framstående europeiska aktörer. Det kan exempelvis handla om områden som berör bevattning inom jordbruket eller återanvändningstekniker inom industrin.

Ramdirektiv för vatten

EU-kommissionen planerade utvärdering gäller ramdirektivet för vatten med dess anslutna direktiv; grundvatten, miljökvalitet, översvämning och direktivet för rening av avloppsvatten från tätbebyggelse (*Urban Waste Water Treatment*). Utvärderingen av de olika vattendirektiven kommer att granska relevansen, effektiviteten, sammanhållningen och det beräknade EU-mervärdet. Detta för att identifiera områden där förenklningar och förbättringar av lagstiftningen och dess genomförande är möjliga. Flera möten och informationsträffar förväntas under 2018 – 2019. Brysselkontoret avser att informera våra aktörer på hemmaplan om dessa tillfällen eftersom våra aktörer har visat intresse för europeisk lagstiftning som kan bidra till att stärka landskapets förmåga att balansera vattenflöden. Genom nätverk, som ERRIN WG Water, har våra regioner möjlighet att ge input till europeiska beslutsfattare och framföra eventuella åsikter med en starkare röst (tillsammans med andra europeiska aktörer/regioner).

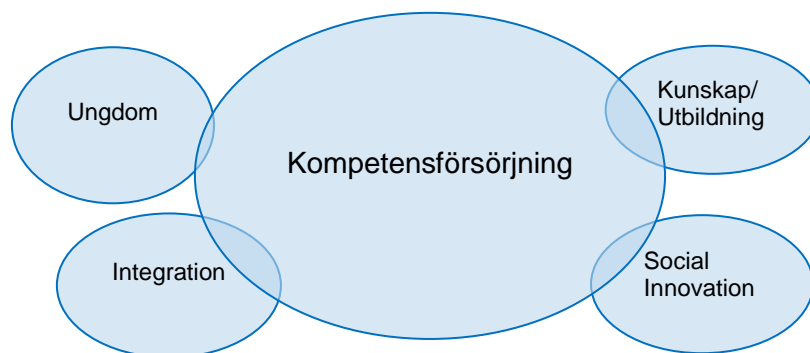
1.3 Arbetsmarknad (kompetens)

Demografiska prognoser för kommande decennier pekar på minskad tillgång på arbetskraft i de flesta europeiska länder, vilket befaras leda till ökad konkurrens om kompetens mellan regioner i Europa. Som ett led i ambitionen att balansera Europas demografiska utmaningar prioriterar EU-kommissionen arbetsmarknadsfrågor med betoning på det livslånga lärandet (kompetensutveckling). Ansvar för sysselsättning- och socialpolitik ligger dock främst hos medlemsstaterna. EU:s uppgift är att samordna och stödja områden som yrkesutbildning, kompetensutveckling och entreprenörskap.

Vilka färdigheter och kvalifikationer som behövs på den europeiska arbetsmarknaden förändras i takt med samhällets digitala omställning, och det växande behovet av digital kompetens följer industrins utveckling. Vid sidan av EU:s ambition kring den sociala pelaren, har kommissionen tagit fram olika initiativ för att förebygga brist på arbetskraft; exempelvis EU:s kompetensagenda som innehåller 10 prioriteringar där medlemsländerna uppmanas att satsa på kompetensutveckling som både håller hög kvalitet och är anpassad efter arbetsmarknadens behov. Kommissionen betonar även vikten av regionalt matchade yrkesutbildningar (och att höja yrkesutbildningars attraktionskraft). Detta eftersom det inte är långsiktigt hållbart att regioner konkurrerar om arbetskraften, i synnerhet då potentiell arbetskraft finns tillgänglig genom grupper som idag står utanför arbetsmarknaden.

Det är ännu inte klart vilken roll ESF kommer spela för svenska regioner efter 2020, men vi kan räkna med nya programstrukturer. Det som däremot står klart är att EU storsatsar på Erasmus+ som går mot en fördubblad budget och innehållsmässig breddning. Därmed förutspås användningsgraden för kompetensförsörjningsinsatser genom Erasmus+ att öka. Det kan innebära att fler internationella strategiska samarbeten blir tillgängliga och kan användas av regionala aktörer för att stävja det regionala arbetskraftsbehovet.

Mot bakgrund av ovanstående och medlemmarnas prioriteringar bedömer Brysselkontoret att bevakning av följande områden är relevanta att fokusera på inom området "kompetensförsörjning"; **integration** (insatser för arbetsmarknadsintegration, etablering), **utbildning- och ungdomsfrågor** (yrkesutbildning, lärlingstillfällen, kompetensutveckling, kopplingar skola – arbetsliv) och **social innovation** (socialt entreprenörskap).

1.3.1 Aktuella bevakningar

Det är mindre policybevakning inom området kompetens eftersom det i hög grad är en fråga som hanteras på hemmaplan. Kompetensförsörjningsfrågor på den europeiska arenan riktas främst mot projektutveckling och processer som syftar till att inkludera grupper som idag står utanför arbetsmarknaden. Brysselkontoret har skapat strategiska kontakter i Brysselbaserade nätverk. Det innebär att våra medlemmar har goda möjligheter att medverka i forum för projektutveckling, partnerskap och/eller dela med sig av goda exempel; givet det övergripande syftet att underlätta för projekt- och processutveckling i våra regioner.

Kunskap och utbildning

I det Brysselbaserade nätverket ReSET (Regions Skills, education and training) har våra ägare möjlighet att knyta kontakter med europeiska aktörer/regioner som arbetar med kompetens- och utbildningsfrågor. Med tanke på att EU:s program för livslångt lärande, Erasmus+, stärks i EU:s långtidsbudget finns det möjlighet att anordna projektutvecklingsdagar (höst 2018) knutet till utlysningar i Erasmus+. Områden för projektutvecklingsevent kan vara bl.a. yrkesutbildning (VET) och/eller branschspecifik kompetensutveckling.

Ungdomsfrågor

Under European Week of Regions and Cities (EWRC) i oktober 2018 planerar Brysselkontoret att arrangera ett ungdomsevent tillsammans med 2019 års europeiska ungdomshuvudstad Novi Sad. Syftet är att sprida projektresultat och utmaningar från våra regioner och skaffa kontakter med aktörer som arbetar framgångsrikt med ungdomsfrågor. Att bevaka ungdomsfrågor från Bryssel utgår från det regionala utvecklingsmålet att se unga som en resurs ifrån ett tillväxt-, demografiskt, medborgar- och folkhälsoperspektiv.

Integration

I det Brysselbaserade nätverket ERLAI (European regions and local authorities on asylum and integration) kan våra regioner få kontakt med europeiska aktörer/regioner som arbetar med integrationsfrågor. Det finns möjlighet att inom nätverket skapa forum för projektutveckling och delta med goda exempel på seminarier. Kommissionen prioriterar migration- och integrationsfonder i långtidsbudgeten efter 2020. Bevakning av nya program, som ESF+, syftar till att möjliggöra projekt/processer som underlättar steget för nyanlända i våra regioner att komma in på den lokala arbetsmarknaden. Intresset kring ESF i hela Europa utgör en möjlighet för våra ägare att få bärkraft i önskemål som (kanske) inte riktigt når fram till vår nationella nivå. Med andra ord; om vi inte får gehör på nationell nivå har vi bra ingångar på den internationella nivån.

Social innovation

Det finns flera olika definitioner på social innovation, men den gemensamma nämnaren är att det i första hand syftar till att adressera en samhällsutmaning. I de fall social innovation berör kompetensutveckling och kompetensförsörjningsfrågor avser Brysselkontoret att bevaka och kommunicera de möjligheter som ges på den europeiska arenan. Detta eftersom våra regioner har långsiktiga uppdrag kring socialt företagande och arbetsintegrerande socialt företagande. Brysselarenan utgör ett led i att utröna möjligheter till samarbeten; vilket prioriteras i våra ägares regionala utvecklingsplaner.

1.4 Transportmöjligheter

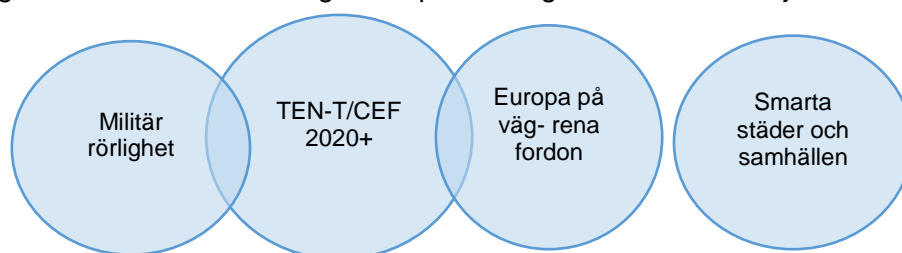
För att stå sig i en den globala konkurrensen behöver Europas rörlighet öka. Transeuropeiska nätverk (TEN-T) är EU:s plan för att sammanlänka transportkorridorer i Europa. TEN-T kan även ses som ett verktyg för att nå flera av EU:s mål, däribland ökad tillväxt och sysselsättning, territoriell sammanhållning och övergång till koldioxidnsål ekonomi och säkerhet. Framtida finansieringen för TEN-T är i dagsläget oklar, men tendensen går mot ökad användning av finansiella instrument och blending calls bestående av både bidrag och lån.

EU:s transportpolitik har mer omfattande innehåll och man talar numera ofta om *rörlighet* i bredare mening än enbart TEN-T. Fokus har därmed flyttats från investeringar i fysisk infrastruktur till lösningar för rörlighet i stort. Detta avspeglas inte minst i EU-kommissionen åtgärds paketet *Europa på väg* som släppts i tre delar under ett år, sista i maj 2018. Det syftar till att EU ska bli ledande inom ren, konkurrenskraftig och uppkopplad rörlighet. Paketet innehåller lagförslag och åtgärder gällande bl.a. digitalisering, minskade CO₂-utsläpp, vägavgifter, kompetensförsörjning och arbetsvillkor. Att det inte endast handlar om att uppnå ett sammankopplat transportnät märks även genom betoning på åtgärdernas betydelse för t.ex. medborgarnas hälsa och säkerhet. EU-kommissionen pekar även på att nya transportlösningarna kräver investeringar i nya typer av infrastruktur. Vid sidan av investeringar i laddstolpsinfrastruktur uttrycks även behov av 5G-nät i och med utveckling av uppkopplade och automatiserade fordon.

Framtidens drivmedel är en fråga som skapar diskussion. EU-kommissionen uppger sig vara teknikneutral, även om detta ifrågasätts. Tidigare har vi t.ex. sett tuffa förhandlingar om huruvida grödobaserade biodrivmedel (bioetanol) och tallolja ska anses förnybara, som resulterat i utfasning av den första, men tillsvidare godkännande till den senare. För närvarande står uppdatering av direktiv om upphandling av rena fordon högt på agendan och återigen finns det olika åsikter om kategoriseringar, beräkningsmetoder och vad som är mest hållbart. För att säkerställa att policy och lagförslag stödjer den utveckling mot fossilfrihet som vi påbörjat är det effektivt att samverka med likasinnade aktörer i Bryssel såväl som i Sverige.

Transportlösningar för landsbygden är ett område av intresse för flera medlemmar och som ligger utanför TEN-T. Här kan det snarare vara relevant att nyttja initiativ kopplat till smarta och hållbara städer och samhällen, då begreppet har blivit allt mindre begränsat av storlek. Även inom EU:s landsbygdsprogram arbetar man nu på konceptet "Smart Villages". Ett annat initiativ som talar för att se utanför TEN-T är EU-kommissionens satsning på att inom försvarspolitiken stärka infrastruktur av militärt intresse, och som dessutom har nytta för civilsamhället. Om det är en potentiell möjlighet för Småland-Blekinge-Halland är mycket osäkert, men det tyder på ett ökat behov av samordning mellan militär och regional infrastrukturplanering. Samtidigt finns det mycket att hämta från erfarenhetsutbyten utan EU-finansiering. Ett gott exempel är erfarenhetsutbyte kopplat till höghastighetsjärnvägar som Brysselkontoret varit ett stöd i det senaste året.

Mot bakgrund av ovanstående/ägarnas prioriteringar bedömer vi följande vara av särskilt intresse:

1.4.1 Aktuella bevakningar transport

Transport, och inte minst TEN-T, är en fråga där ägarna till viss del har olika intressen, vilket påverkar Brysselkontorets arbetssätt. Flera frågor såsom transportmöjligheter på landsbygden och alternativa bränslen bevakas dock utifrån generella intressen.

Framtidens Connecting Europe Facility och TEN-T

Den senaste tiden har flera aktörer intensifierat sitt påverkansarbete för fortsatt finansiering via CEF. I förslag till kommande långtidsbudget föreslås att finansieringen förblir densamma. Man trycker på att transport-, digitalisering- och energidelarna i högre grad ska synkroniseras. Dock kvarstår förhandlingar och förslag till ny CEF-förordning väntas inom kort. Tidigare har EU-kommissionen talat om att än mer finansiering ska läggas på TEN-T:s kärnätverk, vilket i Sverige är korridoren Malmö-Göteborg/Stockholm. Tendensen går även mot ökad blandfinansiering och finansiella instrument. För att bevaka möjligheter till framtida finansiering har medlemmar svarat på samråd om samt gjort inspel till ett europeiskt lobbyinitiativ. Brysselkontoret kommer under hösten tillsammans med andra aktörer bedriva aktivt påverkansarbete för fortsatta EU-medel till Fehmarnbelt och korridoren Hamburg-Oslo.

Europa på väg - Upphandling av rena fordon

Som en del av åtgärdspaketet *Europa på väg*, presenterades hösten 2017 förslag till nytt direktiv för offentlig upphandling av rena fordon. Förslaget innebär i praktiken att lätta fordon endast ska anses rena om de drivs med el eller vätgas. För tunga fordon skulle det fortsatt vara möjligt att använda biogas, dock ej fordon som drivs med bioetanol och biodiesel. Regionförbundet i Kalmar län har svarat på näringsdepartementets remiss om förslaget och Brysselkontoret samverkar med SKL och andra svenska regionala kontor i Bryssel kring att föra fram ståndpunkten och konkreta ändringsförslag till Europaparlamentariker direkt och via nätverk, något som efterfrågats av Europaparlamentariker. Arbetet förväntas pågå under året. Det finns andra delar i paketet som kan ha relevans för Småland-Blekinge-Halland såsom finansiering till infrastruktur för alternativa bränslen. Brysselkontoret för en löpande dialog med medlemmarna kring möjligheter.

Smarta städer och samhällen

En betydande del av det av området smarta och hållbara städer och samhällen berör transport. Även utvecklingen av begreppet Smart Villages kan vara av intresse då även detta inkluderar utmaningar för transport och kommunikation på landsbygd. Region Kronoberg med som enda svensk representant i europeisk arbetsgrupp för Smart Villages. EU:s färdplan för 5G är i ett mer långsiktigt perspektiv av intresse att bevaka, då det i framtiden kan vara avgörande med 5G uppkoppling för att kunna nyttja digitala lösningar för transport, inte minst på landsbygden.

Militär rörlighet

Under våren 2018 presenterade EU-kommissionen en handlingsplan för militär rörlighet och enligt förslag till långtidsbudget ska delar av CEF användas till just detta ändamål. I fokus för satsningen på militär rörlighet är begreppet *dual use*, dvs. att investeringar ska gynna även det civila samhället. Som en del av handlingsplanen kommer EU-kommissionen och dess medlemsstatseter inventera vilken infrastruktur som är i behov av upprustning och sannolikt tillhandahålls EU-medel för att finansiera detta. I dagsläget är det allt för tidigt att uttala sig om vad detta innebär för Småland-Blekinge-Halland, men det tyder på ett ökat behov av samordning mellan militär och regional infrastrukturplanering. För medlemmarna kan det vara relevant att föra dialog med nationella företrädare kring den planerade inventeringen.

1.5 Hälsa

På hälsoområdet har EU:s medlemsstater beslutskompetens och EU-kommissionens roll är huvudsakligen att stödja medlemsstaterna i deras arbete. Demografiska, tekniska och kostnadsrelaterade utmaningar ställer krav på att hälso- och sjukvårdssystem runtom i Europa reformeras och moderniseras. Därför uppmuntrar EU-kommissionen i mycket till samordning och samverkan, med eller utan EU-finansiering, samt att i högre grad överföra och dela erfarenheter. Detta för att undvika dubbelarbete och isolerade insatser.

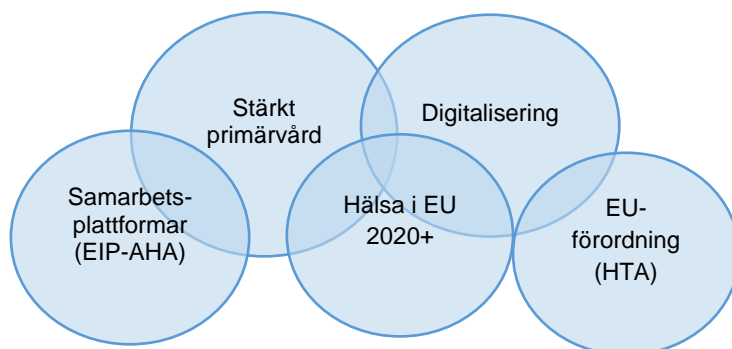
Digitalisering och utveckling inom e-hälsa ses som en del av lösningen på ovannämnda utmaningar. Inom arbetet med en digital inre marknad har EU-kommissionen nyligen uttalat sig om åtgärder som krävs på europeisk nivå för att digitalisering av hälso- och sjukvård ska bli verklighet. Möjlighet att nyttja data och gemensamma tekniska standarder är några faktorer som nämns. På en övergripande nivå diskuteras i EU, såväl som hos EU-kommissionen som hos andra intressenter, frågor som IT-säkerhet, affärsmodeller, standarder och även etiska aspekter. Vi kan förvänta oss fortsatt fokus på digitalisering inom hälsa framöver.

Utvecklingen sker i ökande grad i samarbetsplattformar där aktörer från hälsoorganisationer och regioner gemensamt driver utvecklingen, bygger strategiska allianser för kompetensutbyte och även påverkar beslut och utlysningar. Det är således inte tal om enskilda projekt utan bredare sammanslutningar. Flera regioner deltar även i nätverk där de agerar som referenssite för andra regioner för att utveckla, sprida och hämta kompetens och lösningar.

Dock råder idag stor osäkerhet om hälsofrågornas kommande prioritet på EU:s agenda. Å ena sidan läggs i EU:s övergripande politik allt större vikt vid sociala frågor och alla medborgares rätt till god vård. EU-kommissionen har även uttryckt behov av mer bestående strukturer för samordning och lade nyligen fram ett lagförslag som skulle bli direkt tillämpbart i medlemsstaterna – något som många anser vara att EU går utöver sina kompetenser. Å andra sidan finns det en oro att hälsa är ett av område som kommer få lägre prioritet i EU:s nya budget. Oavsett minskar inte betydelsen av samarbete mellan regioner. Det är även sannolikt att hälsa fortsatt ingår i kommande EU-program för forskning och innovation som har totalt sett föreslås ökade medel.

Småland-Blekinge-Halland har ökat sitt europeiska engagemang inom området hälsa och medlemmarna formulerade bland annat ett gemensamt uppdrag kring att nyttja den europeiska arenan för att utveckla närsjukvården. Begreppet *nära vård* används inte i EU, men motsvaras i princip av de satsningar som syftar till stärkt primärvård. Brysselkontoret är ett stöd i att skapa europeiska kontakter till erfarenhetsutbyten, utvecklingssamarbeten och informationsspridning. Detta gäller både uppdraget om den nära vården och andra prioriteringar i medlemmarnas strategiska arbete kopplat till hälsa och sjukvård.

Följande frågor bedöms vara av särskilt intresse för Småland-Blekinge-Halland att bevaka.

1.5.1 Aktuella bevakningar hälsa

Fokus för medlemmarnas och Brysselkontorets EU-relaterade arbete inom hälsa kommer under 2018 vara att genomföra det gemensamma uppdraget kring den nära vården. Det finns hos medlemmarna även en ambition om ett mer aktivt strategiskt europeiskt arbete inom hälsa, och kraftsamlingen kring uppdraget är en bra utgångspunkt för detta. Därmed bevakas även frågor av strategisk betydelse för att nyttja den europeiska arenan till utveckling inom hälsa.

Den nära vården och stärkt primärvård

Gällande uppdraget kring nära vård är siktet att under hösten genomföra erfarenhetsutbyten med en eller flera europeiska regioner. En arbetsgrupp har formerats med representanter från hälso- och sjukvård och Brysselkontoret. På policynivå är det intressant att EU nyligen tagit fram gemensamma verktyg för att utvärdera primärvård. Syftet är att lättare kunna jämföra olika system och deras effektivitet, vilket skulle kunna underlätta samarbete och lärande tillsammans med andra europeiska aktörer.

Digitalisering av europeisk hälso- och sjukvård

Nyligen släppte EU-kommissionen ett meddelande om digitalisering av europeisk hälso- och sjukvård. Där föreslås åtgärder för att skapa ett europeiskt e-journalsystem, ökad utveckling och innovation genom att dela data över gränser, samt främja utveckling av digitala lösningar som bidrar till en mer personcentrerad vård. Det handlar om finansiering till utveckling och innovation, rekommendationer kring tekniska standarder, kunskapsunderlag och kunskapsstöd, samt att etablera plattformar för samordning och samverkan. Detta kan öppna upp för ny möjligheter, finansiella och icke-finansiella, som Småland-Blekinge-Halland kan nyttja för att utveckla så väl den nära vården som andra utmaningar kopplat till hälsa.

Hälsa i EU 2020+

I maj presenterades kommissionens förslag till ny långtidsbudget. Även om hälsa och sjukvård är högt på de nationella agendorna, finns det en oro kring fortsatta prioritet för dessa frågor inom EU. Enligt förslaget ska EU:s hälsoprogram upphöra och istället integreras i socialfonden. Det har även förekommit spekulativa diskussioner i Bryssel kring om generaldirektoratet som arbetar med hälsa (DG SANTE) kommer bestå. Ett av de viktigaste verktygen för innovationssamarbeten inom hälsoområdet har dock varit Horisont 2020 och allt tyder på att hälsa kommer ha fortsatt prioriterat i kommande forsknings- och innovationsprogram. Det kan också tilläggas att redan idag finns ett stort mervärde av att utbyta erfarenheter och goda exempel direkt med andra europeiska regioner.

Samarbetsplattformar - EIP-AHA

Samarbetsplattformar blir allt viktigare för samverkan mellan regioner. En av dessa är European Innovation Partnership for Active and Healthy Ageing och inom ramarna för detta är det möjligt att agera *referenssite*, vilket är ett sätt att attrahera och sprida regional kompetens. För att engagemang i EIP-AHA, och andra plattformar, ska ge nytta krävs att resurser avsätts framförallt i ägarnas verksamhet. Det ska därför ses som ett strategisk långsiktig arbete. Nästa utlysning för referenssiter planeras 2019 och då medlemmar uttryckts intresse för EIP-AHA kommer Brysselkontoret fortsatta bevakas arbetet inför utlysning 2019 och är redo att bistå medlemmarna med information och kontakter vid intresse av ansökan. Brysselkontoret kommer även föra en dialog med medlemmarna kring andra relevanta samarbetsplattformar.

EU-förordning – Health Technology Assessment (HTA)

EU-kommissionen har lagt fram ett förslag på förordning gällande gemensam utvärdering av hälsoteknik (HTA), vilket innefattar läkemedel, medicinsk teknik och kirurgiska metoder. SKL har uttryckt oro kring att EU går över sina kompetenser, även om de kan se fördelar i en ökad samordning. Ett antal berörda svenska regioner har en ståndpunkt kring förslaget. För ägarna kan det vara av intresse att undersöka om/hur det påverkar verksamheten, potentiellt även för de som arbetar med utveckling av e-hälsa.

1.6 Bioekonomi

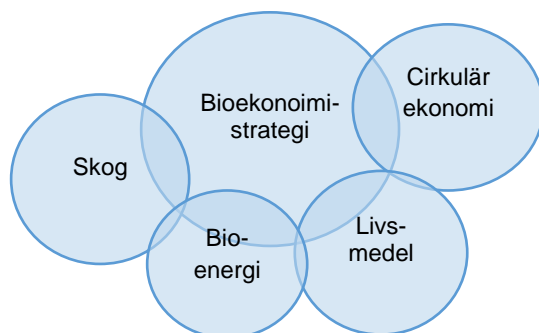
EU:s arbete för att möta de miljö- och klimatrelaterade utmaningar vi står inför sträcker sig över flera policyområden. För att ställa om till ett mer fossilfritt samhälle satsar EU precis som europeiska regioner på att utveckla bioekonomin. I bioekonomin används förnybara biologiska resurser och avfall till biobaserade produkter, tjänster och energi. Fokus för EU:s satsningar på bioekonomi har tidigare varit forskning och innovation, men det talas allt mer om marknadsvillkor, kompetensförsörjning och utveckling och uppföljning av strategier på olika nivåer. Kopplingen till cirkulär ekonomi lyfts allt tydligare – ett hållbart samhälle förutsätter både att bioekonomin är cirkulär och att den cirkulära ekonomin är biobaserad. Bland europeiska regioner är det framförallt styrkeområden och resurser kopplat till skog och livsmedel som utgör grunden för satsningar på bioekonomi. Bioekonomi anses särskilt gynna landsbygden.

För närvarande uppdaterar EU-kommissionen den bioekonomistrategi som EU antog redan 2012. Den uppdaterade strategin förväntas sätta ramarna för policyutveckling, finansiering, och utvecklingsmöjligheter framöver. I förslag till kommande långtidsbudget är miljö- och klimat ett prioriterat område som föreslås betydande. I budgetförslaget öronmärks även medel inom posten för forskning och innovation specifikt till området *Livsmedel, jordbruk, landsbygdsutveckling och bioekonomi*, och det tycks innebära en betydande ökning jämfört med nuvarande budget.

Skogen som resurs är en viktig del av bioekonomin. Det finns en stor potential att använda skoglig biomassa till nya material. Men med ett ökat nyttjande blir frågan om hållbarhet en allt viktigare fråga. Skogsbruk i sig är inget kompetensområde för EU, men det påverkas av direktiv kopplat till klimat och energi. Det senaste åren har ett antal förslag med betydelse för skogsbruk förhandlats på EU-nivå och det är troligt att vi kommer se mer av detta framöver. De geografiska förutsättningarna skiljer sig mycket åt inom EU. För svensk del såväl som för Småland-Blekinge-Halland är det relevant att öka kunskapen om våra förutsättningar och hur skogen kan nyttjas på ett hållbart sätt. Sedan 2013 har EU en särskild skogsstrategi och även denna utvärderas och förväntas uppdateras under 2018.

Livsmedelsnäringen är en annan huvudpelare av bioekonomin och som även är tydligt kopplad till cirkulär ekonomi. Dels handlar det om att nyttja restprodukter från livsmedelskedjan till nya material och energi och dels handlar det om att öka resurseffektiviteten inom livsmedelssektorn. Att odla grödor enbart till energi är dock en fråga som skapat stor debatt inom EU. För att stödja utvecklingen av livsmedelssektorn arbetar EU med stöd till innovation, bl.a. genom olika typer av samarbetsplattformar.

Bioenergi är en av de produkter som levereras inom bioekonomin. Det har pågått och pågår många diskussioner både vad gäller drivmedel, uppvärmning och el. Diskussionerna rör framför allt huruvida de naturens resurser räcker till de energibehov som vi har och huruvida det är avfall från produktionen som används eller ej. Det finns ett behov av mer information i frågan och det finns en avsikt att ta fram kunskapsunderlag på europeiska nivå. Förutsättningarna i Sverige skiljer sig här från många andra.

1.6.1 Aktuella bevakningar bioekonomi

Enligt förslag till ny långtidsbudget vill EU-kommissionen öka resurserna till områden kopplade till bioekonomi. Detta kan innebära möjligheter och begränsningar för Småland-Blekinge-Halland. Därför är det särskilt relevant att medlemmarna fortsätter sitt europeiska engagemang och påverkansarbete inom bioekonomi. Uppdatering av EU:s bioekonomistrategi har påverkan för området som helhet och är därmed av generellt intresse, men då det finns specifika intressen inom underområden, som skog och livsmedel, görs mer specifika insatser inom dessa.

EU:s bioekonomistrategi

Under hösten förväntas EU presentera en uppdaterad bioekonomistrategi. Därmed kan man se att bioekonomins roll i EU och för dess medlemmar befästs. Faktum är att drygt 98% av alla europeiska regioner har prioriteringar kopplade till bioekonomi i sina strategier och planer för forskning och innovation. Det finns med andra ord mycket att vinna på regional samverkan och för att kunna stå sig i den globala konkurrensen. Här finns det möjlighet att sprida den kompetens som finns i Småland-Blekinge-Halland kopplat till exempelvis bioenergi, skog och trä, samt livsmedel. Den kommande strategin breddar fokus från forskning och utveckling till att även tala om kompetensförsörjning, samt marknadens villkor och standarder. Det kommer även bli större fokus på cirkulära aspekter och vikten av en hållbar bioekonomi.

Skogen som resurs

Inom EU finns det mycket skilda förutsättningar och uppfattningar om möjligheten att nyttja skogens resurser istället för fossila råvaror, framför allt till energi. Detta har den senaste tiden gett upphov till stora diskussioner kring lagförslag med påverkan för skogsnäringen. Även om utfallet tycks acceptabelt visar det på ett behov att öka medvetandet i EU. Den kommande tiden kan vi förvänta oss uppdatering av befintlig skogsstrategi, riktlinjer (icke-bindande) för kaskadanvändning skoglig biomassa, samt studier av bioekonomins hållbarhet. Aktörer i Småland-Blekinge-Halland har gjort inspel och undersöker för närvarande möjligheterna att engagera sig i ett nystartat nätverk för europeiska skogsregioner. Nätverket har bred geografisk täckning och att skapa breda allianser är viktigt både för trovärdighet och för att kunna ge förslag som är relevanta för många. Ett område där vi fått signaler om att EU-kommissionen är intresserad av goda exempel är byggande i trä. Brysselkontor och medlemmar har diskuterat möjligheterna att anordna någon form av informationsspridande aktivitet i Bryssel på temat.

Livsmedel

Det finns det stor potential för våra aktörer att genom EU:s program och samverkansplattformar fortsätta arbetet med att stärka den regionala livsmedelskedjan. Bevakning av möjligheter kopplat till EU:s agenda "Food2030" samt bevakning genom det Brysselbaserade nätverket ERRIN kan möjliggöra erfarenhetsutbyte och/eller projektutveckling. Våra regioner har uttryckt önskemål om erfarenhetsutbyte och/eller samarbete med framstående europeiska aktörer inom områden som berör vatten (jordbruket och livsmedelsindustrin). Brysselkontoret planerar därför att arrangera ERRIN-eventet "Quantity and Quality of Drinking Water", där vissa av våra regioners prioriterade livsmedelsfrågor kommer behandlas. (Läs mer under "Vatten").

Bioenergi

Bioenergi är tätt kopplat till skogen som resurs, men även till jordbruk. Under hösten förväntas störst fokus vara på förslag om nytt direktiv gällande upphandling av rena fordon (se bevakning transport). Generellt är bioenergi ett område där medlemmarna kan bidra med kompetens, både med sikte på tidig policyutveckling och till samlarbetsprojekt.

Cirkulär ekonomi

Cirkulär ekonomi bevakas som ett enskilt område, men det har kopplingar till bioekonomi, då de cirkulära aspekterna förväntas integreras allt mer. Ett av EU:s senaste initiativ på området cirkulär ekonomi är en plaststrategi och där kan det vara relevant att undersöka vad detta innebär för möjligheter gällande t.ex. utveckling av ny icke-fossilbaserade material.

2. Presumptiva ärenden

2.1 Försvar och säkerhet

I tider av osäkerhet kring vad EU ska arbeta med, tycks det råda en relativt stor enighet kring försvars- och säkerhetssamarbete. I linje med detta lanserades 2017 en försvarsfond och det finns planer på försvarsunion innan 2025. Ambitionerna understryks ytterligare av EU-kommissionens förslag till EU:s långtidsbudget, där försvars- och säkerhetsposten ökar mångdubbelt till cirka 27,5 miljarder euro.

Försvar i EU-sammanhang kopplas ofta samman med begreppet "dual use". Det syftar på att investeringar i försvar och säkerhet skall ha verkningar på civilsamhället. Det kan handla om

forskning och innovation, militär rörlighet eller stöd till försvarsinriktad industri, något som återspeglades i en utlysning 2017 som riktade sig till samhällets underleverantörer till försvarsindustrin. Dessa satsningar skulle kunna resultera i ökad försvarskapacitet, men även nya produkter, tekniker, förbättrad infrastruktur och fler arbetstillfällen för civilsamhället.

Bevakning av försvars- och säkerhetsområdet handlar därför om att hålla oss informerade om hur vi i framtiden kan dra nytta av EU:s försvars- och säkerhetspolitik ur ett regionalt perspektiv. Det kan t.ex. handla om att en rad tematiska frågor kan få understöd genom att militär och regional utvecklingsplanering samordnas i högre grad och att EU-finansiering kan spela en större roll framöver.

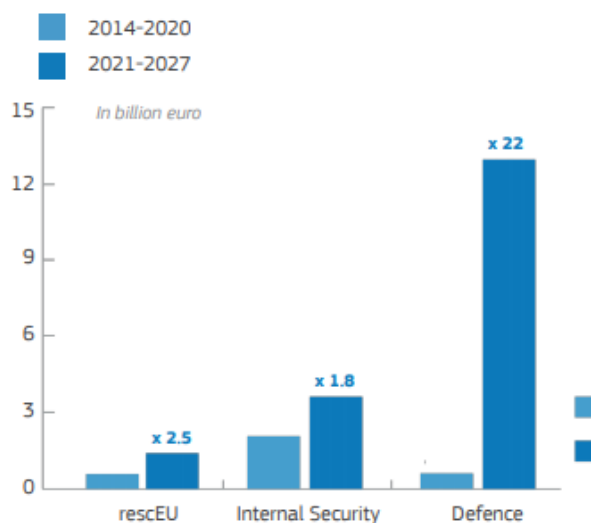
2.2 Smarta och hållbara städer och samhällen

De senaste åren har EU:s fokus på hållbara och smarta städer ökat. Hållbara städer handlar ofta om transportlösningar och bilfria städer, men också om sociala aspekter så som integration och boendesegregation. Smarta städer handlar ofta om hur man kan använda digitala lösningar, teknologier och IKT inom bland annat energi och transport för att skapa en hållbar stadsutveckling.

Satsningar på smarta och hållbara städer är således inget nytt inom EU, men under de senaste åren har begreppen utvecklats och breddats. Det berör inte bara storstäder utan även mindre kommuner och samhällen. Detta öppnar upp för fler möjligheter till erfarenhetsutbyten men också för att söka finansiering.

Ett relativt nytt begrepp inom EU är Smart Villages. Här talar man istället om att landsbygdens möjligheter till utveckling genom att nyttja digitala lösningar kopplat till exempelvis service, transport och hälsa- och sjukvård. Region Kronoberg deltar som svensk representant i en europeisk tematisk arbetsgrupp som arbetar med att utveckla Smart Villages. Regionen har även lyckats attrahera en EPSON-konferens som behandlar landsbygdsutveckling och konceptet Smart Villages. I förslag till ny långtidsbudget talar EU-kommissionen i koppling till framtida jordbrukspolitiken om satsningar för pulserande landsbygd. Som vi nämnt under ärendet bioekonomi föreslås även att medel inom posten för forskning och innovation specifikt öronmärks till området Livsmedel, jordbruk, landsbygdsutveckling och bioekonomi. För samtliga medlemmar kan det därför vara av intresse att bevaka vilken roll Smart Villages får efter år 2020.

A step change for security and defence

Figur 1. Källa: European Commission

2.3 Smart specialisering

I Europa ökar antalet regioner som anslutit sig till S3-plattformar och i dagsläget har en majoritet av svenska regioner utformat sin egen strategi. S3-strategier förenklar arbetet för regioner att marknadsföra specifik kompetens, och hela regionen, på den europeiska arenan. Det ökar följaktligen regionens attraktionskraft och kan användas som ett strategiskt verktyg för Småland-Blekinge-Halland då smart specialisering har gått från en metod för utformandet av strategier till en viktig dörröppnare för utvecklingssamarbeten och policypåverkan. Den utökande betydelsen av smart specialisering kan betraktas som fördjupad europeisk harmonisering av regionala utvecklings- och innovationsstrategier, vilket bidrar till en effektiviserad och förenklad dialog, både mellan regioner men också med EU-kommissionen och andra institutioner.